

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 40/18

Luksemburg, 12 kwietnia 2018 r.

Wyrok w sprawie C-550/16

A i S / Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Małoletni pozbawiony opieki, który w toku procedury azylowej osiągnął pełnoletność, zachowuje prawo do łączenia rodziny

Taki wniosek o łączenie rodziny powinien jednakże zostać złożony w rozsądnym terminie, co do zasady trzy miesiące od dnia, w którym dany małoletni uzyskał status uchodźcy

Osoba małoletnia będąca obywatelem Erytrei, która przyjechała do Niderlandów bez opieki, w dniu 26 lutego 2014 r. złożyła wniosek o azyl. W dniu 2 czerwca 2014 r. osiągnęła pełnoletność. W dniu 21 października 2014 r. niderlandzki sekretarz stanu udzielił jej zezwolenia na pobyt tytułem azylu przez okres pięciu lat, ze skutkiem od dnia złożenia wniosku o udzielenie azylu. W dniu 23 grudnia 2014 r. niderlandzka organizacja zajmująca się uchodźcami (VluchtelingenWerk Midden-Nederland) złożyła wniosek o udzielenie tymczasowego zezwolenia na pobyt dla rodziców owej osoby (A i S) oraz dla trzech jej małoletnich braci, tytułem łączenia rodziny z małoletnim pozbawionym opieki. Decyzją z dnia 27 maja 2015 r. sekretarz stanu oddalił ten wniosek ze względu na to, że w dacie jego złożenia córka A i S była pełnoletnia.

A i S kwestionują tę odmowę. Ich zdaniem to data wjazdu do danego państwa członkowskiego jest rozstrzygająca dla celów określenia, czy osoba może być zakwalifikowana jako „osoba nieletnia [małoletnia] pozbawiona opieki” w rozumieniu dyrektywy Unii w sprawie prawa do łączenia rodzin¹. Przeciwnie, sekretarz stanu jest zdania, że to data złożenia wniosku o łączenie rodziny jest rozstrzygająca w tym względzie.

Rechtbank Den Haag (sąd rejonowy w Hadze, Niderlandy), do którego należy rozstrzygnięcie tej sprawy, zwrócił się z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości.

W dzisiejszym wyroku Trybunał zakwalifikował jako „osoby nieletnie [małoletnie]” obywateli państw niebędących członkami Unii Europejskiej i bezpieczeństwa, **którzy nie ukończyli 18 lat w dniu wjazdu na terytorium państwa członkowskiego i w dniu złożenia przez nich wniosku o udzielenie azylu w tym państwie**, lecz którzy w toku procedury azylowej osiągnęli pełnoletność i otrzymali następnie status uchodźcy.

W tym względzie Trybunał przypomniał, że w dyrektywie przewidziano dla uchodźców korzystniejsze przesłanki wykonania prawa do łączenia rodziny, gdy ich sytuacja wymaga szczególnej uwagi ze względów, które zmusiły ich do opuszczenia ich państwa i stoją na przeszkodzie prowadzeniu tam normalnego życia rodzinnego. W szczególności małoletni uchodźcy pozbawieni opieki mają prawo do takiego łączenia rodziny, które nie podlega zakresowi uznania państw członkowskich.

Ponadto nawet jeśli w dyrektywie nie określono wyraźnie, do jakiego momentu uchodźca powinien być małoletni, aby móc skorzystać ze szczególnego prawa do łączenia rodziny², Trybunał stwierdził, że określenie tego momentu nie może być pozostawione ocenie każdego państwa członkowskiego.

¹ Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. (Dz.U. 2003, L 251, s. 12).

² Artykuł 10 ust. 3 lit. a) dyrektywy.

Ściślej, w kwestii tego, jaki jest ostatecznie moment, w odniesieniu do którego należy ocenić wiek uchodźcy, aby mógł on być uznany za małoletniego i w konsekwencji skorzystać ze szczególnego prawa do łączenia rodziny, Trybunał rozpatrzył brzmienie, systematykę i cel tej dyrektywy, przy uwzględnieniu kontekstu uregulowań, w jakie wpisuje się ta dyrektywa, a także ogólnych zasad prawa Unii.

Zdaniem Trybunału uzależnienie prawa do łączenia rodziny od momentu, w którym właściwy organ krajowy przyjmie formalną decyzję przyznającą status uchodźcy danej osobie i, w konsekwencji, od szybkości rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej przez ten organ, podważałoby skuteczność (*effet utile*) prawa do łączenia rodziny. Byłoby to niezgodne nie tylko z celem dyrektywy, jakim jest wspieranie łączenia rodziny i przyznanie w tym względzie szczególnej ochrony uchodźcom (w szczególności małoletnim pozbawionym opieki), lecz także z zasadami równego traktowania i pewności prawa. Taki sposób wykładni skutkowałby bowiem tym, że dwaj małoletni uchodźcy bez opieki w tym samym wieku, którzy wnieśli w tym samym momencie wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, mogliby być traktowani odmiennie w odniesieniu do okresu rozpatrywania ich wniosków. Ponadto taki sposób wykładni skutkowałby brakiem możliwości przewidzenia przez małoletniego pozbawionego opieki, który złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, czy będzie on mógł skorzystać z prawa do łączenia rodziny przysługującego mu w odniesieniu do rodziców – co mogłoby szkodzić pewności prawa.

Przeciwnie, przyjęcie daty złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej umożliwia zapewnienie identycznego i przewidywalnego traktowania wszystkich wnioskodawców znajdujących się w takiej samej sytuacji pod względem chronologicznym, gwarantując, iż powodzenie wniosku o łączenie rodziny będzie zasadniczo zależeć od okoliczności związanych z wnioskodawcą, a nie z administracją (takich jak okres rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej lub wniosku o łączenie rodziny).

Trybunał uściślił niemniej jednak, że w takiej sytuacji **należy złożyć wniosek o łączenie rodziny w rozsądnym terminie, a mianowicie co do zasady w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym dany małoletni uzyskał status uchodźcy.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793